

5. Чабан О. С. Психічне здоров'я в період пандемії COVID-19 (особливості психологічної кризи, тривоги, страху та тривожних розладів) [Електронний ресурс] / О. С. Чабан, О. О. Хаустова. – Режим доступу : <https://neuronews.com.ua/ua/archive/2020/3%28114%29/pages-26-36/psychichne-zdorov-ya-v-period-pandemiyi-covid-osoblivostipsihologichnoyi-krizi-trivogi-strahu-ta-trivozhnih-rozladiv-#gsc.tab=0>

6. Seligman M. Foreword. In C. L. M. Keyes & J. Haidt (Eds.). *Flourishing: Positive psychology and the life welllived*. Washington, DC: American Psychological Association, 2003.

7. Bogdan Zh., Solodovnyk T. Psychological features of developing a healthy lifestyle in early youth. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2016. №. 1. С. 95-102. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.tipuss.com.ua/wp-content/uploads/2016/12/Bogdan-Zh.-V.-Solodovn%D1%83k-%D0%A2.-%D0%9E.-Psychological-features-of-developing-a-healthy-lifestyle-in-early-youth.pdf>

*Куценко А. С., Костиця І. В.
м. Харків, Україна*

Національний технічний університет
“Харківський політехнічний інститут”

РОЛЬ ХАРИЗМИ У ФОРМУВАННІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ

В умовах глобальних соціальних змін на шляху до євроінтеграції, переходу на європейські освітні стандарти якості, особливої актуальності набувають інноваційні процеси в Україні, спрямовані на оновлення суспільного життя, стабілізацію соціально-економічної ситуації, модернізацію освіти [1]. Одним з інноваційних процесів, спрямованих на модернізацію вищої школи в Україні, є формування лідерських якостей у майбутніх фахівців, зокрема у майбутніх педагогів вищої школи.

Педагогічний аспект проблеми лідерства висвітлений у працях вітчизняних й зарубіжних педагогів минулого (Д. Дьюї, О. Залужного, О. Лозинського, А. Макаренка, С. Русової, В. Сухомлинського, С. Шацького), які вивчали динаміку розвитку педагогічного колективу, виховання лідерів та організацію самоврядування в студентському колективі.

Проаналізувавши цю літературу можемо визначити лідерські якості педагога як інтегроване особистісне утворення, що сприяє якісному здійсненню педагогічної діяльності та включає мотиви, знання, лідерські вміння й стійку лідерську позицію.

Зазначимо, що важливе значення для формування лідерських якостей

особистості має харизма. У психолого-педагогічній літературі харизма лідера розглядається як його особлива обдарованість (теорія “видатної людини”), здатність примушувати звичайних людей діяти неординарно в екстремальній ситуації (М. Вебер), а також створювати особливий тип відносин між лідером і послідовниками (Р. Хаус, Б. Шамір). Уведено до наукового обігу поняття “харизма педагога” як його здатність здійснювати вплив на студентів та вести їх за собою в процесі саморозкриття власних особистісних якостей. У результаті цього впливу здобувачі вищої освіти персоніфікують власні ідеали в образі педагога [2; 3].

Ми згодні з думкою О. Романовського, який зазначає, що “харизма - це особлива властивість особистості, завдяки якій людину оцінюють як обдаровану особливими якостями і здатну впливати на інших” [4, с. 32] і що “вирішення багатьох сучасних проблем нерідко пов’язується з діяльністю наділених особливими рисами й здібностями лідерів – харизматичних особистостей, здатних чітко визначити шляхи подолання кризових явищ, мобілізувати й повести за собою послідовників” [4, с. 31].

Таким чином, можемо підкреслити важливе значення харизми для формування лідерських якостей майбутніх педагогів вищої школи під час професійної підготовки.

Список літератури:

1. Волинець К. І. Формування лідерських якостей майбутнього дошкільного педагога в умовах євроінтеграції : теоретичний аспект [Електронний ресурс] / Волинець К. І., Волинець Ю. О., Стаднік Н. В. // Молодий вчений : науковий журнал. – 2017. – № 10.2 (50.2), жовтень. – С. 14–17. – Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2017/10.2/4.pdf>
2. Мараховська Н. В. Вивчення способів виявлення лідерських якостей учня у педагогічній спадщині С. Русової майбутніми педагогами / Н. В. Мараховська // Педагогіка і психологія формування творчої особистості : проблеми і пошуки : зб. наук. пр. – К. ; Запоріжжя : Запоріж. обласн. ін-т післядипломної освіти, 2004. – Вип. 32. – С. 128–131. – 0,24 авт. арк.
3. Сопівник Р. В. Теоретичні і методичні засади формування лідерських якостей майбутніх фахівців агропромислової галузі : автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.07 / Р. В. Сопівник. – Луганськ: Б.в., 2013. – С. 40
4. Сокол Є. І. Досвід формування лідерів в Національному технічному університеті “Харківський політехнічний інститут” / Є. І. Сокол, О. Г. Романовський, Ю. І. Панфілов // Лідер. Еліта. Суспільство = Leader. Elite. Society. – 2020. – № 1. – С. 30–42